

**Euroopan yhteisön ja Albanian tasavallan välinen
SOPIMUS
viisumien myöntämisen helpottamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖ,

jäljempänä 'yhteisö',

ja

BOSNIA JA HERTSEGOVINA,

jäljempänä 'osapuolet', jotka

HALUAVAT ensimmäisenä konkreettisenä askeleena kohti viisumivapaata matkustusjärjestelmää helpottaa henkilökohtaista vuorovaikutusta, joka on taloudellisten, humanitaaristen, kulttuuristen, tieteellisten ja muiden sитеiden vakaan kehittymisen tärkeä edellytys, helpottamalla viisumien myöntämistä Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisille,

PITÄVÄT MIELESSÄ, että 21 päivästä heinäkuuta 2005 EU:n kansalaiset on vapautettu viisumipakosta heidän matkustaessaan Bosnia ja Hertsegovinaa enintään 90 päivän ajaksi tai kulkiessaan Bosnia ja Hertsegovinan alueen kautta,

TOTEAVAT, että jos Bosnia ja Hertsegovina ottaa uudelleen käyttöön EU:n kansalaisia koskevan viisumipakon, EU:n kansalaiseen sovelletaan ilman eri toimenpiteitä vastavuoroisuuden pohjalta samoja viisumien myöntämistä koskevia helpotuksia, jotka on myönnetty Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisille tämän sopimuksen nojalla,

TOTEAVAT, että viisumien myöntämisen helpottaminen ei saisi johtaa laittomaan maahanmuuttoon, ja kiinnittävät erityistä huomiota turvallisuuteen ja takaisinottoon,

OTTAVAT HUOMIOON Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta tehdyn pöytäkirjan sekä Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Schengenin säännöstön sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan ja vahvistavat, että tämän sopimuksen määräyksiä ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Irlantiin,

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan ja vahvistavat, että tämän sopimuksen määräyksiä ei sovelleta Tanskan kuningaskuntaan,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

1. Tämän sopimuksen tarkoituksena on helpottaa viisumien myöntämistä Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisille sellaista oleskelua varten, jonka on tarkoitus kestää enintään 90 päivää 180 päivän jaksoa kohti.

2. Jos Bosnia ja Hertsegovina ottaa uudelleen käyttöön EU:n kansalaisia tai tiettyjä EU:n kansalaisten ryhmiä koskevan viisumipakon, kyseisiin EU:n kansalaiseen sovelletaan ilman eri toimenpiteitä vastavuoroisuuden pohjalta samoja viisumien myöntämistä koskevia helpotuksia, jotka on myönnetty Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisille tämän sopimuksen nojalla.

2 artikla

Yleinen lauseke

1. Tässä sopimuksessa määrättyjä viisumien myöntämisen helpottamista koskevia järjestelyjä sovelletaan Bosnia ja Hertsegovinan kansalaiseen vain siltä osin kuin heitä ei ole vapautettu viisumipakosta yhteisön tai sen jäsenvaltioiden laeilla ja asetuksilla tai tämän sopimuksen tai muiden kansainvälisten sopimusten määräyksillä.

2. Kysymykset, joista ei määrätä tässä sopimuksessa, ratkaistaan Bosnia ja Hertsegovinan tai jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön tai yhteisön lainsäädännön mukaisesti; näitä ovat esimerkiksi viisumin epääminen, matkustusasiakirjojen tunnustaminen, toimeentulon tarvittavien varojen osoittaminen sekä maahantulon epääminen ja maastapoistamiseen liittyvät toimenpiteet.

3 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

- a) 'jäsenvaltiolla' mitä tahansa Euroopan unionin jäsenvaltiota, lukuun ottamatta Tanskan kuningaskuntaa, Irlantia ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa;
- b) 'Euroopan unionin kansalaisella' henkilöä, jolla on jonkin a alakohdassa määritellyn jäsenvaltion kansalaisuus;
- c) 'Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisella' henkilöä, jolla on Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisuus;
- d) 'viisumilla' jäsenvaltion myöntämää lupaa tai sen tekemää päätöstä, joka vaaditaan
  - maahantuloon kaikkiaan enintään 90 päivää kestävää oleskelua varten kyseisessä jäsenvaltiossa tai useamassa jäsenvaltiossa,
  - maahantuloon kyseisen jäsenvaltion tai useamman jäsenvaltion alueen kauttakulkua varten;
- e) 'laillisesti oleskelevalla henkilöllä' Bosnia ja Hertsegovinan kansalaista, jolla on lupa tai oikeus oleskella jonkin jäsenvaltion alueella yli 90 päivää yhteisön tai kansallisen lainsäädännön nojalla.

4 artikla

Matkan tarkoitusta koskevat todistusasiakirjat

1. Seuraavilta Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisten ryhmiltä vaaditaan toisen osapuolen alueelle suuntautuvan matkan perusteluksi vain seuraavat asiakirjat:

- a) virallisten valtuuskuntien jäsenet, jotka osallistuvat Bosnia ja Hertsegovinalle osoitetun virallisen kutsun perusteella kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin tai tapahtumiin, joita hallitustenväliset organisaatiot järjestävät jäsenvaltioiden alueella:
  - Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisen kirje, jossa vahvistetaan, että hakija on sitä edustavan valtuuskunnan jäsen, joka matkustaa jäsenvaltioiden alueelle osallistukseen edellä mainittuihin tapahtumiin, ja virallisen kutsun jäljennös;
- b) liikemiehet ja liikeyritysten edustajat:
  - vastaanottajana toimivan oikeushenkilön tai yrityksen tai organisaation tai kyseisen oikeushenkilön tai yrityksen toimiston tai sivutoimiston, jäsenvaltioiden keskus- ja paikallisviranomaisten tai jäsenvaltioiden alueella

pidettävien kauppaja- ja teollisuusmessujen, konferenssin tai symposiumin järjestelykomitean kirjallinen kutsu, jonka Bosnia ja Hertsegovinan ulkomaankauppakamari on hyväksynyt;

- c) kansalaisjärjestöjen edustajat, jotka matkustavat osallistukseen koulutukseen, seminaareihin ja konferensseihin esimerkiksi vaihto-ohjelmien puitteissa:
  - vastaanottajana toimivan organisaation kirjallinen kutsu, vahvistus siitä, että henkilö edustaa kansalaisjärjestöä ja valtion viranomaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti antama rekisteritodistus kyseisen järjestön perustamisesta;
- d) autonkuljettajat, jotka hoitavat kansainvälistä rahti- ja matkustajaliikennettä jäsenvaltioiden alueille Bosnia ja Hertsegovinassa rekisteröidyillä ajoneuvoilla:
  - Bosnia ja Hertsegovinan ulkomaankauppakamarin kirjallinen kutsu, jossa todetaan matkojen tarkoitus, kesto ja toistumistiheys;
- e) jäsenvaltioiden alueille kulkevien kansainvälisten junien juna-, kylmäkuljetus- ja veturihenkilöstön jäsenet:
  - Bosnia ja Hertsegovinan toimivaltaisen rautatieyhtiön kirjallinen kutsu, jossa todetaan matkojen tarkoitus, kesto ja toistumistiheys;
- f) toimittajat:
  - ammattialajärjestön antama todistus tai muu asiakirja, jossa todistetaan, että asianomainen henkilö on ammatiltaan toimittaja, ja työnantajan antama asiakirja, jossa todistetaan, että matkan tarkoituksena on toimittajan työn tekeminen;
- g) henkilöt, jotka osallistuvat johonkin toimintaan tieteen, kulttuurin tai taiteen alalla tai yliopistojen järjestämiin ja muihin vaihto-ohjelmiin:
  - vastaanottajana toimivan organisaation kirjallinen kutsu osallistua mainittuun toimintaan;
- h) koululaiset, opiskelijat, jatko-opiskelijat ja heidän saattajinaan toimivat opettajat, jotka osallistuvat opinto- tai koulutustarkoituksessa tehtäville matkoille esimerkiksi vaihto-ohjelman tai muun opiskeluun liittyvän toiminnan puitteissa:
  - vastaanottajana toimivan yliopiston, akatemian, instituutin, oppilaitoksen tai koulun kirjallinen kutsu tai ilmoittautumistodistus tai opiskelijakortti tai todistus kurssista, johon on tarkoitus osallistua;

- i) kansainvälisten urheilutapahtumien osanottajat ja henkilöt, jotka toimivat heidän saattajinaan työnsä vuoksi:
- vastaanottajana toimivan organisaation kirjallinen kutsu: jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, kansallinen urheiluliitto tai kansallinen olympiakomitea;
- j) ystävyyskaupunkien järjestämien virallisten vaihto-ohjelmien osanottajat:
- kyseisten kaupunkien kaupunginjohtajan tai pormestarin kirjallinen kutsu;
- k) jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisten luona vierailevat lähisukulaiset (puoliso, lapset tai adoptiolapset, vanhemmat tai huoltajat, isovanhemmat ja lapsenlapset):
- vastaanottajana toimivan henkilön kirjallinen kutsu;
- l) lääketieteellisistä syistä vierailevat henkilöt ja tarvittavat saattajat:
- hoitolaitoksen virallinen asiakirja, jossa vahvistetaan hoidon tarve kyseisessä laitoksessa ja saattajan tarpeellisuus, ja todistus riittävästä rahavaroista hoidon maksamiseksi;
- m) hautajaisiin osallistuvat henkilöt:
- virallinen asiakirja, joka vahvistaa kuolemantapauksen, sekä todistus hakijan ja vainajan sukulaisuus- tai muusta suhteesta;
- n) Bosnia ja Hertsegovinan perinteisten uskonnollisten yhteisöjen edustajat, jotka vierailevat jäsenvaltioiden alueella Bosnia ja Hertsegovinasta muuttaneiden luona:
- Bosnia ja Hertsegovinan uskonnollisen yhteisön päämiehen kirjallinen kutsu, jossa todetaan matkojen tarkoitus, kesto ja toistumistiheys;
- o) jäsenvaltioiden alueella järjestettäviin kansainvälisiin messuihin, konferensseihin, symposiumeihin, seminaareihin tai muihin vastaaviin tapahtumiin osallistuvat vapaiden ammattien harjoittajat:
- vastaanottajana toimivan organisaation kirjallinen kutsu, jossa vahvistetaan kyseisen henkilön osallistuminen tapahtumaan;
- p) sotilas- ja siviilihautausmailla vierailevat henkilöt:
- virallinen asiakirja, joka osoittaa, että hauta on edelleen olemassa, sekä todistus hakijan ja vainajan sukulaisuustai muusta suhteesta;
- q) matkailijat:
- jäsenvaltioiden paikallisen konsuliyhteistyön puitteissa hyväksymän matkatoimiston tai matkanjärjestäjän antama todistus tai tosite, jossa vahvistetaan valmismatkavarauus.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kirjallisessa kutsussa on mainittava seuraavat seikat:
- a) kutsutun etu- ja sukunimi, syntymäaika, sukupuoli, kansalaisuus, henkilöasiakirjan numero, matkan ajankohta ja tarkoitus, maahantulojen määrä ja tarvittaessa kutsutun mukana matkustavan puolison ja lasten nimet;
- b) kutsujana toimivan henkilön etu- ja sukunimi sekä osoite; tai
- c) kutsujana toimivan oikeushenkilön, yrityksen tai organisaation täydellinen nimi ja osoite ja
- jos kutsun esittää organisaatio, kutsun allekirjoittajan nimi ja asema,
  - jos kutsun esittää oikeushenkilö tai yritys tai kyseisen oikeushenkilön tai yrityksen toimisto tai sivutoimisto, joka on sijoittautunut jonkin jäsenvaltion alueelle, sen rekisteröintinumero kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
3. Tämän artiklan 1 kohdassa mainittuihin ryhmiin kuuluville henkilöille myönnetään kaikentyyppisiä viisumeja yksinkertaistetun menettelyn mukaan ilman muita jäsenvaltioiden lainsäädännössä säädettyjä, matkan tarkoitusta koskevia perusteluja, kutsuja tai vahvistuksia.

5 artikla

Toistuvaisviisumien myöntäminen

1. Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot myöntävät enintään viisi vuotta voimassa olevia toistuvaisviisumeja seuraaviin ryhmiin kuuluville henkilöille:

a) Bosnia ja Hertsegovinan tuomioistuimen ja syyttäjävirston jäsenet, ellei heitä ole tällä sopimuksella vapautettu viisumipakosta tehtäviensä hoitamisen yhteydessä siten, että viisumi on voimassa heidän toimikautensa ajan, jos se kestää alle viisi vuotta;

b) virallisten valtuuskuntien vakinaiset jäsenet, jotka osallistuvat Bosnia ja Hertsegovinalle osoitetun virallisen kutsun perusteella säännöllisesti kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin tai tapahtumiin, joita hallitusten väliset organisaatiot järjestävät jäsenvaltioiden alueella;

c) jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisten luona vierailevat lähisukulaiset (puoliso, lapset tai adoptiolapset, vanhemmat tai huoltajat), siten että viisumin voimassaoloaika on rajoitettu laillisen oleskelun voimassaoloaikaan.

2. Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot myöntävät enintään yhden vuoden voimassa olevia toistuvaisviisumeja seuraaviin ryhmiin kuuluville henkilöille edellyttäen, että heille on edellisen vuoden aikana myönnetty vähintään yksi viisumi ja että he ovat käyttäneet sitä kohdevaltion maahantuloa ja oleskelua koskevan lainsäädännön mukaisesti ja että heillä on perusteltu syy hakea toistuvaisviisumia:

- a) virallisten valtuuskuntien jäsenet, jotka osallistuvat Bosnia ja Hertsegovinalle osoitetun virallisen kutsun perusteella säännöllisesti kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin tai tapahtumiin, joita hallitustenväliset organisaatiot järjestävät jäsenvaltioiden alueella;
- b) liikemiehet ja liikeyritysten edustajat, jotka matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin;
- c) autonkuljettajat, jotka hoitavat kansainvälistä rahti- ja matkustajaliikennettä jäsenvaltioiden alueille Bosnia ja Hertsegovinassa rekisteröidyillä ajoneuvoilla;
- d) jäsenvaltioiden alueille kulkevien kansainvälisten junien juna-, kylmäkuljetus- ja veturihenkilöstön jäsenet;
- e) toimittajat;
- f) henkilöt, jotka osallistuvat johonkin toimintaan tieteen, kulttuurin tai taiteen alalla sekä yliopistojen järjestämiin ja muihin vaihto-ohjelmiin ja matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin;
- g) opiskelijat ja jatko-opiskelijat, jotka matkustavat säännöllisesti opinto- tai koulutustarkoituksessa esimerkiksi vaihto-ohjelman puitteissa;
- h) kansainvälisten urheilutapahtumien osanottajat ja henkilöt, jotka toimivat heidän saattajinaan työnsä vuoksi;
- i) ystävyyskaupunkien järjestämien virallisten vaihto-ohjelmien osanottajat;
- j) lääketieteellisistä syistä säännöllisesti vierailevat henkilöt ja tarvittavat saattajat;
- k) Bosnia ja Hertsegovinan perinteisten uskonnollisten yhteisöjen edustajat, jotka vierailevat jäsenvaltioiden alueella Bosnia ja Hertsegovinasta muuttaneiden luona ja matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin;
- l) kansalaisjärjestöjen edustajat, jotka matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin osallistuakseen koulutukseen, seminaareihin ja konferensseihin esimerkiksi vaihto-ohjelmien puitteissa;

m) kansainvälisiin messuihin, konferensseihin, symposiumeihin, seminaareihin tai muihin vastaaviin tapahtumiin osallistuvat vapaiden ammattien harjoittajat, jotka matkustavat säännöllisesti jäsenvaltioihin.

3. Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot myöntävät vähintään kaksi ja enintään viisi vuotta voimassa olevia toistuvaisviisumeja tämän artiklan 2 kohdassa mainittuihin ryhmiin kuuluville henkilöille edellyttäen, että he ovat kahden edellisen vuoden aikana käyttäneet heille myönnettyä yhden vuoden toistuvaisviisumia kohdevaltion maahantuloa ja oleskelua koskevan lainsäädännön mukaisesti ja että perusteet toistuvaisviisumin hakemiselle ovat edelleen voimassa.

4. Tämän artiklan 1–3 kohdassa tarkoitetut henkilöt voivat oleskella jäsenvaltioiden alueella yhteensä enintään 90 päivää 180 päivän jaksoa kohti.

6 artikla

Viisumihakemusten käsittelymaksu

1. Viisumihakemusten käsittelystä peritään Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisilta 35 euron maksu.

Edellä mainittua määrää voidaan tarkistaa 14 artiklan 4 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

Jos Bosnia ja Hertsegovina ottaa uudelleen käyttöön EU:n kansalaisia koskevan viisumipakon, Bosnia ja Hertsegovinan veloittama viisumimaksu saa olla korkeintaan 35 euroa tai sovittu summa, jos maksua tarkistetaan 14 artiklan 4 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

2. Seuraaviin ryhmiin kuuluvat henkilöt vapautetaan viisumihakemuksen käsittelymaksusta:

- a) jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisten lähisukulaiset (puoliso, lapset tai adoptiolapset, vanhemmat tai huoltajat, isovanhemmat ja lapsenlapset);
- b) virallisten valtuuskuntien jäsenet, jotka osallistuvat Bosnia ja Hertsegovinalle osoitetun virallisen kutsun perusteella kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin tai tapahtumiin, joita hallitustenväliset organisaatiot järjestävät jäsenvaltioiden alueella;
- c) Bosnia ja Hertsegovinan tuomioistuimen ja syyttäjävirston jäsenet, ellei heitä ole tällä sopimuksella vapautettu viisumipakosta;
- d) koululaiset, opiskelijat, jatko-opiskelijat ja heidän saattajinaan toimivat opettajat, jotka osallistuvat opinto- tai koulutustarkoituksessa tehtäville matkoille;
- e) alle kuusivuotiaat lapset;

- f) vammaiset ja tarvittaessa heidän saattajansa;
- g) henkilöt, jotka ovat asiakirjoin osoittaneet matkustavansa humanitaarisista syistä esimerkiksi siksi, että he tarvitsevat kiireellistä lääkärinhoitoa, sekä tällaisen henkilön saattaja, tai henkilöt, jotka osallistuvat lähisukulaisen hautajaisiin tai vierailevat vakavasti sairaana olevan lähisukulaisen luona;
- h) kansainvälisten urheilutapahtumien osanottajat ja henkilöt, jotka toimivat heidän saattajinaan työnsä vuoksi;
- i) henkilöt, jotka osallistuvat johonkin toimintaan tieteen, kulttuurin tai taiteen alalla sekä yliopistojen järjestämiin ja muihin vaihto-ohjelmiin;
- j) ystävyyskaupunkien järjestämien virallisten vaihto-ohjelmien osanottajat;
- k) toimittajat;
- l) Bosnia ja Hertsegovinan perinteisten uskonnollisten yhteisöjen edustajat, jotka vierailevat jäsenvaltioiden alueella Bosnia ja Hertsegovinasta muuttaneiden luona;
- m) kansalaisjärjestöjen edustajat, jotka osallistuvat kokouksiin, seminaareihin, vaihto-ohjelmiin tai kursseihin;
- n) autonkuljettajat, jotka hoitavat kansainvälistä rahti- ja matkustajaliikennettä jäsenvaltioiden alueille Bosnia ja Hertsegovinassa rekisteröidyillä ajoneuvoilla;
- o) jäsenvaltioiden alueille kulkevien kansainvälisten junien juna-, kylmäkuljetus- ja veturihenkilöstön jäsenet;
- p) eläkeläiset;
- q) jäsenvaltioiden alueella järjestettäviin kansainvälisiin messuihin, konferensseihin, symposiumeihin, seminaareihin tai muihin vastaaviin tapahtumiin osallistuvat vapaiden ammattien harjoittajat.

7 artikla

Viisumihakemusten käsittelyajat

- Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot tekevät päätöksen viisumin myöntämisestä 10 kalenteripäivän kuluessa viisumihakemuksen ja sen liiteasiakirjojen vastaanottamisesta.
- Viisumihakemusta koskevan päätöksenteon määräaika voidaan pidentää enintään 30 kalenteripäivään yksittäistapauksissa, erityisesti silloin kun hakemuksen käsittely vaatii lisätarkistuksia.
- Kiireellisissä tapauksissa viisumihakemusta koskeva päätös voidaan tehdä kolmen päivän kuluessa tai nopeammin.

8 artikla

Lähtö siinä tapauksessa, että asiakirjat ovat kadonneet tai ne on varastettu

Euroopan unionin ja Bosnia ja Hertsegovinan kansalaiset, jotka ovat kadottaneet henkilöasiakirjansa tai joilta ne on varastettu heidän oleskellessaan Bosnia ja Hertsegovinan tai jäsenvaltioiden alueella, voivat lähteä kyseiseltä alueelta ilman viisumia tai muuta lupaa esittämällä jäsenvaltioiden tai Bosnia ja Hertsegovinan diplomaatti- tai konsuliedustuston heille myöntämän voimassa olevan henkilöasiakirjan, joka oikeuttaa rajanylitykseen.

9 artikla

Viisumin voimassaoloajan pidentäminen poikkeuksellisissa olosuhteissa

Jos Bosnia ja Hertsegovinan kansalaiset eivät voi lähteä jäsenvaltioiden alueelta viisumissa mainittuun määräaikaan mennessä yli-voimaisen esteen vuoksi, heidän viisuminsa voimassaoloaikaa voidaan pidentää maksutta vastaanottavan valtion soveltaman lainsäädännön mukaisesti, kunnes paluu asuinvaltioon on mahdollinen.

10 artikla

Diplomaattipassit

- Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisilta, joilla on voimassa oleva diplomaattipassi, ei vaadita viisumia jäsenvaltioiden alueelle tuloa, alueelta poistumista tai alueen kauttakulkua varten.
- Tämän artiklan 1 kohdassa mainitut henkilöt voivat oleskella jäsenvaltioiden alueella enintään 90 päivää 180 päivän jaksoa kohti.

11 artikla

Viisumien alueellinen voimassaolo

Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisilla on oikeus matkustaa jäsenvaltioiden alueella samoin edellytyksin kuin Euroopan unionin kansalaiset, ellei jäsenvaltioiden kansallista turvallisuutta koskevista kansallisista säännöistä ja asetuksista tai sellaisia viisumeja, joiden alueellinen voimassaolo on rajattu, koskevista EU:n säännöistä muuta johdu.

12 artikla

Sopimuksen hallinnointia käsittelevä sekakomitea

- Osapuolet perustavat asiantuntijoiden sekakomitean, jäljempänä 'komitea', joka muodostuu Euroopan yhteisön ja Bosnia ja Hertsegovinan edustajista. Yhteisöä edustaa Euroopan yhteisöjen komissio jäsenvaltioiden asiantuntijoiden avustamana.
- Komitean tehtävänä on muun muassa
  - valvoa tämän sopimuksen täytäntöönpanoa;

- b) ehdottaa sopimukseen muutoksia tai lisäyksiä;
- c) ratkaista kiistoja, jotka johtuvat tämän sopimuksen määräysten tulkinnasta tai soveltamisesta.
3. Komitea kokoontuu aina tarvittaessa jommankumman osapuolen pyynnöstä ja vähintään kerran vuodessa.
4. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

13 artikla

Tämän sopimuksen suhde jäsenvaltioiden ja Bosnia ja Hertsegovinan välillä tehtyihin kahdenvälisiin sopimuksiin

1. Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan sopimuksen voimaantulosta alkaen ensisijaisina muihin kahden- tai monenvälisiin sopimuksiin tai järjestelyihin nähden, joita on tehty yksittäisten jäsenvaltioiden ja Bosnia ja Hertsegovinan välillä, siltä osin kuin viimeksi mainittujen sopimusten tai järjestelyjen määräykset koskevat tämän sopimuksen kattamia kysymyksiä.
2. Yksittäisten jäsenvaltioiden ja Bosnia ja Hertsegovinan välillä ennen 1 päivää tammikuuta 2007 allekirjoitettujen kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen määräyksiä, jotka koskevat virkapassin haltijoiden vapauttamista viisumipakosta, sovelletaan vielä viiden vuoden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta rajoittamatta kuitenkaan kyseisten jäsenvaltioiden tai Bosnia ja Hertsegovinan oikeutta irtisanoa kyseiset kahdenväliset sopimukset tai keskeyttää niiden soveltaminen kyseisten viiden vuoden aikana.

Tehty Brysselissä kahdeksantentoista päivänä syyskuuta vuonna kaksituhattaseitsemän kahtena kappaleena sopimuspuolten virallisilla kielillä, joista jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

14 artikla

Loppumääräykset

1. Osapuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen, ja sopimus tulee voimaan toisen sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen saattaneensa päätökseen edellä tarkoitettut menettelyt.
2. Tämän artiklan 1 kohdasta poiketen tämä sopimus tulee voimaan vasta samana päivänä kuin Euroopan yhteisön ja Bosnia ja Hertsegovinan välillä tehty takaisinottosopimus, jos kyseinen päivämäärä on myöhempi kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu päivämäärä.
3. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi, ellei sitä irtisanota tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti.
4. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten kirjallisella sopimuksella. Muutokset tulevat voimaan, kun osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen saattaneensa päätökseen tätä varten tarvittavat sisäiset menettelynsä.
5. Kumpikin osapuoli voi keskeyttää tämän sopimuksen tai sen osan soveltamisen yleiseen järjestykseen tai kansalliseen turvallisuuteen tai kansanterveyden suojaamiseen liittyvistä syistä. Päätös soveltamisen keskeyttämisestä on annettava tiedoksi toiselle osapuolelle viimeistään 48 tuntia ennen päätöksen voimaantuloa. Kun keskeyttämiseen johtaneet syyt lakkaavat olemasta voimassa, soveltamisen keskeyttäneen osapuolen on ilmoitettava tästä välittömästi toiselle osapuolelle.
6. Kumpi tahansa osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle osapuolelle. Sopimuksen voimassaolo päättyy 90 päivän kuluttua päivästä, jona kyseinen ilmoitus on tehty.

За Европейската общност
 Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 Az Európai Közösség részéről
 Ghall-Komunitá Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Pentru Comunitatea Europeană
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 För Europeiska gemenskapen
 Za Evropsku zajednicu
 За Европску заједницу
 Za Europsku zajednicu

За Босна и Херцеговина
 Por Bosnia y Herzegovina
 Za Bosnu a Hercegovinu
 For Bosnien-Herzegovina
 Für Bosnien und Herzegowina
 Bosnia ja Hertsegooviina nimel
 Για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη
 For Bosnia and Herzegovina
 Pour la Bosnie-et-Herzégovine
 Per la Bosnia-Erzegovina
 Bosnijas ir Hercegovinos vardu
 Bosnijas un Hercegovinas vārdā
 Bosznia és Hercegovina részéről
 Ghall-Boznja u Herzegovina
 Voor Bosnië en Herzegovina
 W imieniu Bośni i Hercegowiny
 Pela Bósnia e Herzegovina
 Pentru Bosnia și Herțegovina
 Za Bosnu a Hercegovinu
 Za Bosno in Hercegovino
 Bosnia ja Hertsegovinan puolesta
 För Bosnien och Herzegovina
 Za Bosnu i Hercegovinu
 За Босну и Херцеговину
 Za Bosnu i Hercegovinu

LIITE

SOPIMUKSEEN LIITETTY PÖYTÄKIRJA JÄSENVALTIOISTA, JOTKA EIVÄT SOVELLA TÄYSIMÄÄRÄISESTI SCHENGENIN SÄÄNNÖSTÖÄ

Ne jäsenvaltiot, joita Schengenin säännöstö velvoittaa, mutta jotka eivät myönnä Schengen-viisumeja ennen kuin neuvosto on tehnyt asiaa koskevan päätöksen, myöntävät kansallisia viisumeja, jotka ovat voimassa ainoastaan niiden omalla alueella.

Nämä jäsenvaltiot voivat yksipuolisesti tunnustaa Schengen-viisumit ja -oleskeluluvat niiden alueen kautta tapahtuvaa kauttakulkua varten Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 895/2006/EY mukaisesti.

Koska Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöstä N:o 895/2006/EY ei sovelleta Romaniaan ja Bulgariaan, Euroopan komissio aikoo ehdottaa vastaavia määräyksiä, jotta kyseiset maat voivat yksipuolisesti tunnustaa Schengen-viisumit ja oleskeluluvat ja muut vastaavat asiakirjat, joita ovat antaneet sellaiset jäsenvaltiot, jotka eivät ole vielä täysin integroituneet Schengen-alueeseen niiden alueen kautta tapahtuvaa kauttakulkua varten.

YHTEINEN JULISTUS TANSKASTA

Osapuolet toteavat, että tätä sopimusta ei sovelleta viisumien myöntämismenettelyihin Tanskan kuningaskunnan diplomaatti- ja konsuliedustustoissa.

Tämän vuoksi on suotavaa, että Tanskan ja Bosnia ja Hertsegovinan viranomaiset tekevät viipymättä kahdenvälisen sopimuksen, jonka mukaan lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämistä helpotetaan samalla tavoin kuin Euroopan yhteisön ja Bosnia ja Hertsegovinan välillä tehdyssä sopimuksessa.

YHTEINEN JULISTUS YHDISTYNEESTÄ KUNINGASKUNNASTA JA IRLANNISTA

Osapuolet ottavat huomioon sen, että tätä sopimusta ei sovelleta Yhdistyneen kuningaskunnan eikä Irlannin alueella.

Tämän vuoksi on suotavaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin sekä Bosnia ja Hertsegovinan viranomaiset tekevät kahdenväliset sopimukset viisumien myöntämismenettelyjen helpottamisesta.

YHTEINEN JULISTUS ISLANNISTA JA NORJASTA

Osapuolet ottavat huomioon Euroopan yhteisön sekä Norjan ja Islannin läheiset suhteet, jotka johtuvat erityisesti näiden maiden osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen 18 päivänä toukokuuta 1999 tehdystä sopimuksesta.

Tämän vuoksi on suotavaa, että Norjan ja Islannin sekä Bosnia ja Hertsegovinan viranomaiset tekevät viipymättä kahdenväliset sopimukset, joiden mukaan lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämistä helpotetaan samalla tavoin kuin Euroopan yhteisön ja Bosnia ja Hertsegovinan välillä tehdyssä sopimuksessa.

YHTEINEN JULISTUS SVEITSIN VALALIITOSTA JA LIECHTENSTEINISTA

(tarvittaessa)

Jos EU:n, EY:n ja Sveitsin valaliiton sopimus Sveitsin valaliiton assosioitumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ja tämän sopimuksen liitteenä olevat Liechtensteinia koskevat pöytäkirjat ovat tulleet voimaan siihen mennessä, kun neuvottelut Bosnia ja Hertsegovinan kanssa ovat päättyneet, myös Sveitsin ja Liechtensteinin osalta laaditaan vastaava julistus.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS VIISUMINHAKIJOIDEN MAHDOLLISUUDESTA SAADA TIETOJA JA LYHYTAIKAISTA OLESKELUA VARTEN MYÖNNETTÄVIEN VIISUMIEN MYÖNTÄMISEN MENETTELYJÄ JA TARVITTAVIA LIITEASIAKIRJOJA KOSKEVIEN TIETOJEN YHDENMUKAISTAMISESTA

Euroopan yhteisö toteaa, että läpinäkyvyys on viisuminhakijoiden kannalta tärkeää, ja muistuttaa, että Euroopan komissio antoi 19 päivänä heinäkuuta 2006 diplomaatti- ja konsuliedustustojen yhteisen konsuliohjeiston uudelleenlaadintaa koskevan lainsäädäntöehdotuksen. Ohjeistossa käsitellään viisuminhakijoiden pääsyä jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustoihin.

Viisuminhakijoille annettavien tietojen osalta Euroopan yhteisö katsoo, että olisi ryhdyttävä seuraaviin aiheellisiin toimenpiteisiin:

- On laadittava viisuminhakijoille yleinen perustiedote viisumien hakemiseen liittyvistä menettelyistä ja edellytyksistä sekä viisumien voimassaolosta.
- Euroopan yhteisö laatii luettelon sovellettavista vähimmäisvaatimuksista, jotta voidaan varmistaa, että Bosnia ja Hertsegovinasta kotoisin olevat hakijat saavat johdonmukaiset ja yhtenevät perustiedot ja että heiltä vaaditaan periaatteessa samat liiteasiakirjat.

Edellä mainittuja tietoja, mukaan luettuna luettelo paikallisen konsuliyhteistyön puitteissa hyväksytyistä matkatoimistoista ja matkanjärjestäjistä, on levitettävä laajalti (konsuliedustustojen ilmoitustauluilla, esitteissä, internetsivustoilla jne.).

Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliedustustot antavat tietoja Schengenin säännösten nojalla voimassa olevista mahdollisuuksista helpottaa tapauskohtaisesti viisumien myöntämistä lyhytaikaista oleskelua varten.

EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS VIRKAPASSIN HALTIJOITA KOSKEVAN VIISUMIPAKON TARKISTAMISESTA

Koska yksittäisten jäsenvaltioiden ja Bosnia ja Hertsegovinan välisissä ennen 1 päivää tammikuuta 2007 allekirjoitetuissa kahdenvälisissä sopimuksissa tai järjestelyissä määrättyä virkapassin haltijoiden vapautusta viisumipakosta sovelletaan ainoastaan viiden vuoden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta rajoittamatta kyseisten jäsenvaltioiden tai Bosnia ja Hertsegovinan oikeutta irtisanoa kyseiset kahdenväliset sopimukset tai keskeyttää niiden soveltaminen kyseisten viiden vuoden aikana, Euroopan yhteisö arvioi virkapassin haltijoiden tilanteen uudestaan viimeistään neljän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta ottaen huomioon sopimukseen tämän vuoksi 14 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti mahdollisesti tehdyt muutokset.

**EUROOPAN YHTEISÖN JULISTUS VIISUMIEN MYÖNTÄMISEN HELPOTTAMISESTA
PERHEENJÄSENTEN JA VILPITTÖMÄSSÄ MIELESSÄ TOIMIVIEN HAKIJOIDEN OSALTA**

Euroopan yhteisö ottaa huomioon Bosnia ja Hertsegovinan ehdotuksen määritellä laajemmin perheenjäsenet, joiden osalta viisumien myöntämistä olisi helpotettava, sekä merkityksen, joka tähän ryhmään kuuluvien henkilöiden liikkumisen yksinkertaistamisella on Bosnia ja Hertsegovinalla.

Helpottaakseen useampien sellaisten henkilöiden liikkuvuutta, joilla on perhesiteitä (erityisesti sisaret ja veljet lapsineen) jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleviin Bosnia ja Hertsegovinan kansalaisiin, Euroopan yhteisö kehottaa jäsenvaltioiden konsuliedustustoja käyttämään täysimääräisesti hyväksyen voimassa olevia yhteisön säännöstöön sisältyviä mahdollisuuksia helpottaa viisumien myöntämistä tähän ryhmään kuuluville henkilöille, erityisesti yksinkertaistamalla hakijoilta pyydettyjä asiakirjatodisteita, vapauttamalla heidät käsittelymaksusta ja myöntämällä tarvittaessa toistuvaisviisumeja.

Euroopan yhteisö kehottaa lisäksi jäsenvaltioiden konsuliedustustoja käyttämään täysimääräisesti hyväksyen mahdollisuuksia helpottaa viisumien myöntämistä vilpittömässä mielessä toimiville hakijoille.
